

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Guia Docent
36036 Taller multidisciplinari de l'àrea Coneixement de si mateix i autonomia personal

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	36306
Nom	Taller multidisciplinari de l'àrea Coneixement de si mateix i autonomia personal
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2014 – 2015

Titulació / titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	FACULTAT DE MAGISTERI	4r	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	28 - Taller multidisciplinari de l'àrea Coneixement de si mateix i autonomia personal	Optativa

Professorat

Coordinació	Departament
BERNARDINO SALINAS FERNÁNDEZ	100 – Didàctica i Organització Escolar

Professora

SONIA RENOVELL RICO

Correu electrònic:
Sonia.Renovell@uv.es

100 – Didàctica i Organització Escolar

Tutories:

Dimecres de 9 a 10.30h
Despatx 2.16 Tlf: 96 386 46 09

RESUM

Amb el títol de **Taller Multidisciplinari de Coneixements i Experiències des de l'àrea Coneixement de si mateix i autonomia personal** es proposa una matèria pròpia del títol de Mestre d'Educació Infantil que té un caràcter optatiu i quadrimestral (6 crèdits) i que l'alumnat pot cursar en tercer o quart curs.

L'objectiu de l'assignatura és el de contribuir al desenvolupament de competències en l'estudiantat del títol de Grau de Mestre en Educació Infantil, relacionades amb els *processos d'observació, anàlisi, investigació i avaluació de materials curriculars ja existents per a aquesta etapa, així com del disseny, elaboració i avaluació de recursos i projectes didàctics d'aplicació en l'àmbit de l'Escola Infantil en el període d'escolarització de zero a sis anys*, especialment en el que es refereix a l'àrea "Coneixement de si mateix i autonomia personal"

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del Pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

El/la estudiant en tercer i quart curs previsiblement ha superat les competències i coneixements referits a les matèries pròpies del títol de Grau de Mestre en Ed. Infantil, següents:

- Infància, Salut i Alimentació.
- Organització de l'espai escolar, materials i habilitats docents en Educació Infantil.
- Observació i innovació sobre la pràctica de l'aula d'Educació Infantil.
- Ciències Naturals per a Mestres.
- Taller del joc en educació Infantil (de tercer curs)

COMPETÈNCIES

1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil

- *Promoure i facilitar els aprenentatges de l'educació infantil*, des d'una perspectiva globalitzadora i integradora de les diferents dimensions cognitiva, emocional i motora per mitjà del disseny, desenvolupament i avaluació d'experiències que possibiliten el desenvolupament progressiu de l'autonomia en l'infant.
- *Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu.*
- *Dissenyar, desenvolupar i avaluar pràctiques d'aula* basades en l'ensenyament i l'aprenentatge per projectes amb la finalitat d'innovar i millorar la tasca docent.
- *Experimentar possibilitats d'actuació conjunta* que afavorisquen el *desenvolupament socioafectiu i la coeducació.*
- *Desenvolupar la capacitat crítica* per valorar els recursos i materials curriculars.
- *Considerar la investigació* com a base de la innovació educativa i del desenvolupament professional.
- *Promoure els projectes educatius* en altres contextos.
- *Saber adaptar el currículum* a la diversitat de l'alumnat en el desenvolupament dels projectes educatius.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Els resultats d'aprenentatge que, s'espera, deriven, en major o menor intensitat, de les situacions i activitats d'ensenyança que a este efecte es dissenyaran atenent a les competències, el contingut, les característiques dels i les estudiants i el context són, en tot cas, aprenentatges que s'espera propiciar:

- *Generar*, al llarg del curs de l'assignatura i cada vegada amb un major rigor i fonamentació, un *coneixement actualitzat i crític sobre el disseny del treball per projectes* en l'àrea de Coneixement de si mateix i autonomia personal, al llarg del període de l'Escola Infantil.
- *Reflexionar*, individualment i en grup *sobre el significat i valor social de la professió de mestre*, així com valorar, de forma crítica i des d'un raonament explícit, *diferents formes i models de pensar i actuar en l'aula d'Educació Infantil.*

- Capacitat d'*analitzar*, des de paràmetres coherents amb el discurs teòric, *diferents experiències i propostes de treball en Educació infantil*.
- Capacitat de *recerca, selecció i utilització de fonts documentals i recursos propis de l'àrea*.
- Coneixement i utilització d'habilitats pròpies del *treball de caràcter col·laboratiu* en el disseny de materials i recursos educatius.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El Taller Multidisciplinari de Coneixements i Experiències des de l'àrea Coneixement de si mateix i autonomia personal en relació amb els currículums de primer i segon cicle d'Educació Infantil.

- L'autonomia personal: què suposa i com ensenyar-la
- El coneixement de si mateix: contingut bàsic de l'educació emocional
- Anàlisi dels objectius i continguts i la seua distribució al llarg de l'etapa, associats als quatre blocs de contingut de l'àrea 'Coneixement de si mateix i autonomia personal':
 - El cos i la pròpia imatge.
 - El joc i el moviment.
 - L'activitat i la vida quotidiana.
 - L'atenció personal i la salut.
- Els tallers en l'educació infantil.
 - Significat i valor educatiu dels tallers en els projectes educatius de l'etapa d'educació Infantil.
 - Vinculació amb les altres àrees curriculars. El taller com a recurs globalitzador

2. Anàlisi, Investigació i Avaluació de materials curriculars relacionats amb l'àrea Coneixement de si mateix i autonomia personal

- Principis bàsics i instruments en l'anàlisi i validació de projectes, recursos i activitats empleats en les aules i centres d'Educació Infantil, associats a l'àrea 'Coneixement de si mateix i autonomia personal'.
- Aplicació sobre casos concrets de propostes didàctiques obtingudes a través de diverses fonts: pràctiques en centres, editorials, internet..."

3. Disseny i elaboració de materials curriculars relacionats amb l'àrea Coneixement de si mateix i autonomia personal

- Disseny, elaboració, posada en comú i avaluació de recursos, propostes i projectes didàctics en relació amb l'àrea de Coneixement de si mateix i autonomia personal
- Les TIC com a recurs didàctic en la realització de projectes educatius

VOLUM DE TREBALL

	Hores
ACTIVITATS PRESENCIALS	
Classes teoricopràctiques	60.0
Total Activitats presencials	60.0
ACTIVITATS NO PRESENCIALS	
Estudi i treball autònom	90.0
Total Activitats no presencials	90.0
TOTAL	150.0

METODOLOGIA DOCENT

Les activitats (presencials i no presencials) a realitzar seran diverses i, com a exemple, es descriuen algunes que es poden dur a terme:

▪ **ACTIVITATS PRESENCIALS (40%):**

- Classes teòrico-pràctiques en les quals es treballaran els continguts de l'assignatura, es faran debats i es realitzaran activitats emprant distints recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, grups de treball, etc.
- Treballs en grup que tenen com a finalitat destacar la importància de l'aprenentatge cooperatiu i refermar l'individual. La defensa d'aquests treballs podrà ser individual o col·lectiva i es podrà realitzar en grup complet en l'aula o en tutories i seminaris amb audiències reduïdes.
- Tutories individuals o col·lectives que s'utilitzaran per a coordinar els estudiants en les tasques individuals i en grup, així com per a avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.

▪ **ACTIVITATS NO PRESENCIALS (60%):**

- Estudi i treball autònom. El model docent com investigador a l'aula centra l'activitat de l'estudiant en la formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació.

AVALUACIÓ

Seràn objecte d'avaluació tant els objectius i les competències comunes a les matèries del títol, com els específics de cada matèria o assignatura.

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu. La qualificació, representació última del procés d'avaluació, haurà de ser reflexe de l'aprenentatge individual, entès no sols com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés que ha de veure fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals dels estudiants al trobar-se amb situacions noves que exigeixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves al seu torn.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà arreplegada, principalment, per mitjà de:

- Seguiment periòdic del progrés dels estudiants, tant en l'aula com en tutories individuals i en grup.
- Avaluació dels treballs encomanats, inclosos l'anàlisi i la valoració de observacions sobre treballs elaborats per tercers.
- Valoració de la participació individual i en grup, tant en l'aula com en les tasques que es realitzen fora d'ella.

SISTEMES D'AVAUACIÓ: Es planteja una avaluació diferenciada per a l'alumnat que assisteix amb regularitat a les classes i un altre per aquell alumnat que, per motius justificables (treball, solapament assignatures...) no pot assistir.

AVALUACIÓ: Alumnat que assisteix amb regularitat. Mínim 80% de assistència

Apartats	Percentatge	Puntuació	Per puntuar necessites
Activitats avaluació continua	10%	0 – 1 punt	Mínim 0,5
Treballs en grup	45%	0 – 4,5 punts	Mínim 2,5
Treballs individuals	30%	0 – 3 punts	Mínim 1,75
Lectura i comentari llibre	15%	0 – 1,5 punts	Mínim 0,8

L'alumnat haurà de superar cadascun dels apartats per tal d'aprovar la matèria. En el cas de no superar la matèria en la primera convocatòria, aquells apartats que estiguen superats es guardarà la nota però es podrà demanar alguna activitat addicional.

- **Activitats d'avaluació continua:** Activitats proposades en classe al llarg de l'assignatura i que impliquen la participació activa de l'alumnat (debat) o l'entrega d'un document, text o similar a la seua finalització. No són activitats que queden reflexades en l'aula virtual, de manera que si l'alumne/a no està present a l'aula no podrà participar en la ella.
- **Treballs en grup:** Activitats a realitzar en equip, de diversa índole, i que estaran detallades en l'aula virtual (fitxa explicativa) a mesura que avança l'assignatura. Els equips es configuraran a l'inici el curs i seran de 6 persones aproximadament.
- **Treballs individual:** Activitats a desenvolupar per cada alumne/a. Al igual que les anteriors es pujarà a l'aula virtual una fitxa explicativa de cada un d'elles.
- **Lectura i comentari de llibre:** Cada alumne/a ha de triar un llibre de lectura entre els presentats per la docent i presentar un treball seguint les indicacions presentades en la fitxa explicativa corresponent que es trobarà a l'aula virtual.

AVALUACIÓ: Alumnat no pot assistir regularment. Ha de ser un motiu justificar i comunicar-ho personalment a la docent abans del 8 d'octubre 2014.

Apartats	Percentatge	Puntuació	Per puntuar necessites
Activitats avaluació continua	10%	0 – 1 punt	Mínim 0,5
Treballs	60%	0 – 6 punts	Mínim 3,5
Lectura i comentari llibres	25%	0 – 2,5 punts	Mínim 1,5

L'alumnat haurà de superar cadascun dels apartats per tal d'aprovar la matèria. En el cas de no superar la matèria en la primera convocatòria, aquells apartats que estiguen superats es guardarà la nota però es podrà demanar alguna activitat addicional.

- **Activitats d'avaluació continua:** Seguiment del pla de treball pactat amb l'alumne/a i activitats de seguiment plantejades per la docent en les tutories a les quals l'alumne/a ha d'assistir. Mínim 2 tutories durant el quadrimestre.
- **Treballs:** Activitats a desenvolupar per cada alumne/a, de diversa índole, i que estaran detallades en l'aula virtual (fitxa explicativa) a mesura que avança l'assignatura. Són una adaptació de les activitats grupals i individuals a realitzar pel grup classe.
- **Lectura i comentari de llibre:** Cada alumne/a ha presentar dos treballs seguint les indicacions presentades en la fitxa explicativa corresponent que es trobarà a l'aula virtual. Un llibre de lectura és obligatori i l'altre és de lliure elecció entre el presentats per la docent.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BISQUERRA, R. (Coord.) (2011). *Educación emocional. Propuestas para educadores y familias*. Bilbao, Desclée de Brouwer
- DECRET 37/2008, de 28 de maç, del Consell, *pel qual s'establixen les continguts educatius del primer cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana* (DOCV 03/04/2008)
- DECRET 38/2008, de 28 de maç, del Consell, *pel qual s'establixen les continguts educatius del segon cicle de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana* (DOCV 03/04/2008)
- DÍEZ, C. (2002). *El piso de abajo de la escuela. Los afectos y las emociones en el día a día de la escuela infantil*. Barcelona, Graó.
- DÍEZ, C. (2007). *Mi escuela sabe a naranja. Estar y ser en la escuela infantil*. Barcelona, Graó.
- LAGUÍA, M.J.; VIDAL, C. (2008): *Rincones de actividad en la escuela infantil*. Barcelona, Graó.
- LÓPEZ, E. (2011). *Educar las emociones en la infancia (de 0 a 6 años). Reflexiones y propuestas prácticas*. Madrid: Wolters Kluwer.
- QUINTO, B. (2005): *Los talleres en educación infantil. Espacios de crecimiento*. Barcelona, Graó.
- TORO, J.Mª (2012). *Educar con "co-razón"*. Bilbao, Desclée De Brouwer
- VALERO, J.Mª (2009). *¿Analfabetos emocionales? Educar los sentimientos en la escuela*. Madrid, ICCE.
- ZAVALLONI, G. (2011). *La pedagogía del caracol. Por una escuela lenta y no violenta*. Barcelona, Graó.

Complementàries

- BASSEDAS, E.; HUGUET, T.; SOLÉ, I. (2006). *Aprender y enseñar en educación infantil*. Barcelona, Graó.
- BONASTRE, M.; FUSTÉ, S. (2007). *Psicomotricidad y vida cotidiana (0-3 años)*. Barcelona, Graó.
- CÓRDOBA, A.I.; DESCALS, A.; GIL, M.D. (2006). *Psicología del Desarrollo en la Edad Escolar*. Madrid, Pirámide.
- DAHLBERG, G.; MOSS, P.; PENCE, A. (2005). *Más allá de la calidad en educación infantil*. Barcelona, Graó.
- DE PUIG, I.; SÁTIRO, A. (2001). *Jugar a pensar con niños y niñas de 4 a 5 años*. Barcelona, Octaedro.
- DÍEZ, C. (1998). *La oreja verde la escuela: trabajo por proyectos y vida cotidiana en la escuela infantil*. Madrid, Ediciones de la Torre.

REFERÈNCIES

- DÍEZ, C. (2011). *Les arracades de la mestra: o com pensa una mestra en els infants, les escoles, les famílies i la societat d'avui*. Barcelona, Graó.
- FARRENY, M.T.; ROMÁN, G. (1997). *El descubrimiento de sí mismo. Actividades y juegos de motricidad en la escuela infantil (2º ciclo)*. Barcelona, Graó.
- FERNÁNDEZ, E.; QUER, L.; SECURÚN, R.M. (2009). *Rincón a rincón. Actividades para trabajar con niños de 3 a 8 años*. 2a ed. Barcelona, Octaedro.
- GÓMEZ-ARTIGA, A.; VIGUER, P.; CANTERO, M.J. (coords.) (2003). *Intervención temprana. Desarrollo óptimo de 0 a 6 años*. Madrid, Pirámide.
- GUSSIN PALEY, V. (2006). *La niña del lápiz marrón*. Buenos Aires, Amorrortu.
- GUSSIN PALEY, V. (2006). *El niño que quería ser un helicóptero. El empleo de la narración de historias en el aula*. Buenos Aires, Amorrortu.
- HERNÁNDEZ, F.; VENTURA, M. (2008). *La organización del currículum por proyectos de trabajo*. Barcelona, Graó.
- IBÁÑEZ SANDÍN, C. (1995). *El proyecto de educación infantil y su práctica en el aula*. 3 ed. Madrid, La Muralla.
- JOHNSON, D.W. y JOHNSON, R.T. (1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Buenos Aires, Paidós.
- LÓPEZ, E. (2003). *Educación emocional. Programa para 3-6 años. Monografías Escuela Española*. Madrid, Wolters Kluwer.
- MAJEM, T.; ÒDENA, P. (2007). *Descubrir jugando*. Barcelona, Octaedro.
- MAJORAL, S. (2006). *Veo todo el mundo! Crecer juntos haciendo proyectos*. Barcelona, Octaedro.
- PALOU, S. (2004). *Sentir y crecer. El crecimiento emocional en la infancia*. Propuestas educativas. Barcelona, Graó.
- PUJOL, M.A.; VIZCAÍNO, M.I. (2001). *Manual para educación infantil*. Bilbao, Wolters Kluwer España, S.A.
- SUGRAÑES, E.; ANGEL, M.A. (coords.) (2007). *La educación psicomotriz (3-8 años). Cuerpo, movimiento, percepción, afectividad: una propuesta teórico-práctica*. Barcelona, Graó.
- VACA.M.J.; VARELA, S. (2008). *Motricidad y aprendizaje. El tratamiento pedagógico del ámbito corporal (3-6)*. Barcelona, Graó.
- VIZCAÍNO, M.I. (2008). *Guía fácil para programar en Educación Infantil (0-6 años). Trabajar por proyectos*. Bilbao. WoltersKluwer España, S.A.